

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

7/5443
BK 28

Sayı : E-56020453-610-915-277/439
Konu : Yazılı soru önergesi

30/07/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/10/2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1307929 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5443 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-915-2675/3967
Konu : Yazılı soru önergesi

3.0/0.9.2024

Sayın Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5443 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Ölünün kimliğini belirleme ve adli muayene" kenar başlıklı 86. maddesinin ikinci fıkrasında, ölünün adli muayenesinde tıbbî belirtilerin, ölüm zamanı ve ölüm nedenini belirlemek için tüm bulguların saptanacağı,

2- "Otopsi" kenar başlıklı 87. maddesinin birinci fıkrasında, otopsinin, Cumhuriyet savcısının huzurunda biri adli tıp, diğeri patoloji uzmanı veya diğeri dallardan birisinin mensubu veya biri pratisyen iki hekim tarafından yapılacağı, müdafî veya vekil tarafından getirilen hekimin de otopside hazır bulunabileceği, zorunluluk bulunduğunda otopsi işleminin bir hekim tarafından da yapılabileceği, bu durumun otopsi raporunda açıkça belirtileceği,

3- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

4- "Şüpheli ölümün ihbarı" kenar başlıklı 159. maddesinin birinci fıkrasında, bir ölümün doğal nedenlerden meydana gelmediği kuşkusunu doğuracak bir durumun varlığı veya ölünün kimliğinin belirlenememesi halinde, kolluk görevlisi, köy muhtarı ya da sağlık veya cenaze işleriyle görevli kişilerin, durumu derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmekle yükümlü oldukları,

5- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

6- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

7- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmaması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

C) Adli Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin "Morg ihtisas dairesi" kenar başlıklı 10. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde; otopsinin sonuçlanması veya hüviyetin tespitinden sonra morg ihtisas dairesiyle ilgisi kalmayan ceset veya beraberindeki materyalin, tahkikatı idare eden hâkim veya Cumhuriyet savcısı veya hüviyet tespiti için gönderilen makam tarafından gömülmesinde sakınca olmadığını bildiren yazılı belge üzerine ailesine veya yakınlarına veya kimsesiz ise onbeş gün içinde belediyeye veya mülki idare amirliğine teslim edileceği; kimliği tespit edilmiş olmasına rağmen ailesi veya yakınları tarafından beş gün içinde teslim alınmayan cesetlerin de belediyeye veya mülki idare amirliğine gömülmek üzere teslim edileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, şüpheli ölümler üzerine başlatılacak soruşturmalarda, ölü muayenesi ve otopsi de dâhil olmak üzere, tüm adlî işlemlerde yetki ve sorumluluk, Cumhuriyet savcılarına ait olup, Bakanlığımız veya başka herhangi bir makam, organ veya merci tarafından Cumhuriyet savcılarının müdahalede bulunulması söz konusu değildir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarısı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III-10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Suçun işleniş biçimi, suç faillerinin makam ve sıfatları, meslek ve meşgulliyetleri esas alınarak bilgi derlemesi yapılmadığından, Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

veri bulunmamaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Sekizinci Bölümünde düzenlenen "Kişinin hatırasına hakaret" suçlarına ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

IV- Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 15/11/2023 tarihli cevapta; soru önergesinde bahsi geçen olayla ilgili Şırnak ve Besta Bölgesinde bulunan mezarlıklara zarar verildiğine dair herhangi bir şikâyet veya müracaatın bulunmadığı, bu kapsamda Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen bir soruşturmanın bulunmadığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

